

Plán podpory mediální gramotnosti – školní rok 2026/2027

Charakteristika mediální gramotnosti:

Mediální gramotnost představuje schopnost orientovat se v současném světě médií, rozumět sdělením, která se k nám prostřednictvím médií dostávají, a umět je kriticky posuzovat. Zahrnuje také schopnost informace vyhledávat, porovnávat a ověřovat jejich důvěryhodnost a bezpečně a odpovědně média využívat.

V současné době se žáci setkávají s velkým množstvím informací nejen prostřednictvím televize, rádia a tisku, ale především prostřednictvím internetu, sociálních sítí, videí a dalších digitálních médií. Je proto důležité vést je k tomu, aby dokázali rozpoznat rozdíl mezi informací, názorem, reklamou a manipulativním sdělením.

Rozvoj mediální gramotnosti je propojen s čtenářskou, digitální a sociální gramotností a probíhá napříč vzdělávacími oblastmi a předměty. Důraz je kladen na schopnost samostatně přemýšlet, formulovat vlastní názor, naslouchat druhým, ověřovat informace a chovat se zodpovědně při komunikaci v online i běžném prostředí.

Hlavní oblasti mediální gramotnosti:

- mluvit a naslouchat,
- rozvíjet schopnost formulovat vlastní myšlenku a názor,
- učit žáky vést rozhovor, naslouchat druhým a reagovat na jejich názory,
- rozvíjet základní rétorické dovednosti a schopnost veřejně vystoupit,
- vést žáky k respektující komunikaci a vhodnému vyjadřování
- zařazovat didaktické a komunikační hry, rozhovory, diskuse a rétorická cvičení,
- u starších žáků využívat krátká vystoupení, prezentace a diskuse,
- číst a psát mezi řádky,
- vést žáky k porozumění různým druhům textů a mediálních sdělení, učit je rozlišovat fakta, názory, domněnky a osobní hodnocení,
- rozvíjet schopnost vyhledat důležitou informaci a posoudit její význam,
- porovnávat informace z různých zdrojů a hledat jejich souvislosti,
- vést žáky k formulování vlastních zkušeností a názorů,
- využívat tvůrčí psaní, skupinovou práci, tvorbu článků, školního časopisu, rozhovorů či jednoduchých reportáží,
- práce s reklamou, seznamovat žáky s různými podobami reklamy v běžném i online prostředí,
- vysvětlovat základní principy a cíle reklamy,
- učit žáky rozpoznat reklamní sdělení a přemýšlet o jeho účelu,
- vést je k uvědomění, že reklama může ovlivňovat jejich rozhodování a spotřební chování,
- všimnout si reklamy na internetu, sociálních sítích, ve videích a hrách,
- využívat aktivity, kdy žáci vytvoří jednoduchou reklamu a následně hodnotí její působení,
- vztahy s veřejností a prezentace školy,
- vést žáky k odpovědnému vystupování na veřejnosti,
- učit je zastupovat nejen sami sebe, ale také skupinu nebo školu,
- rozvíjet schopnost domluvit se, přijmout společné rozhodnutí a respektovat názory ostatních,
- učit žáky vhodně prezentovat výsledky své práce a školní aktivity,
- využívat školní akce, projekty, prezentace, výstavy, školní časopis či webové stránky školy,
- u starších žáků rozvíjet schopnost připravit jednoduché veřejné sdělení nebo prezentaci.

Důležitá témata mediální výchovy:

- kritické posuzování informací,
- ověřování informací a práce s různými zdroji,
- rozlišování faktů, názorů, reklamy a manipulativního obsahu,
- hoaxy, dezinformace a zavádějící informace,
- sociální sítě – jejich přínosy i rizika,

- bezpečné a zodpovědné chování v online prostředí,
- digitální stopa a ochrana soukromí,
- vliv médií a reklamy na naše rozhodování,
- respektující komunikace v online i běžném prostředí,
- vliv emocí a rychlého šíření informací na naše rozhodování.

Úkoly pro učitele:

- zařazovat prvky mediální výchovy do výuky napříč předměty a vzdělávacími oblastmi,
- vést žáky k samostatnému přemýšlení a kritickému posuzování informací,
- učit žáky ověřovat informace a porovnávat více zdrojů,
- vést žáky k rozpoznávání reklamy, manipulace, hoaxů a dezinformací přiměřeně jejich věku,
- rozvíjet komunikační dovednosti, schopnost argumentovat a respektovat odlišné názory,
- využívat aktuální mediální obsah jako příležitost k diskusi a společnému hledání souvislostí,
- učit žáky bezpečnému a odpovědnému používání internetu a sociálních sítí,
- vést žáky k uvědomění, že i oni sami jsou tvůrci a šířiteli informací a nesou za své jednání odpovědnost,
- propojovat mediální výchovu s čtenářskou, digitální a sociální gramotností.

Očekávané výstupy:

- Žák dokáže formulovat vlastní názor a naslouchat názorům druhých.
- Dokáže vhodně komunikovat a prezentovat jednoduché sdělení před ostatními.
- Rozumí základnímu obsahu různých mediálních sdělení.
- Rozlišuje mezi informací, názorem a reklamou.
- Dokáže vyhledat informace a s pomocí učitele posoudit jejich důvěryhodnost.
- Uvědomuje si, že informace na internetu nemusí být vždy pravdivé.
- Dokáže pojmenovat některá rizika sociálních sítí a online komunikace.
- Chápe význam ochrany soukromí a bezpečného chování na internetu.
- Uvědomuje si vliv reklamy a médií na své rozhodování.
- Dokáže se zapojit do společné tvorby mediálního sdělení a respektovat dohodnutá pravidla.

Zařazení do výuky a plánované aktivity:

Mediální gramotnost bude rozvíjena průběžně a podle možností školy v jednotlivých vyučovacích předmětech, zejména v českém jazyce a literatuře, prvouce, vlastivědě, občanské výchově, výtvarné výchově, informatice a výchově ke zdraví.

Vhodné aktivity:

- rozhovory a diskuse,
- rétorická a komunikační cvičení,
- práce s novinovým článkem nebo krátkým mediálním sdělením,
- porovnávání informací z různých zdrojů Hledání a ověřování informací,
- tvorba vlastní reklamy,
- tvorba článku, rozhovoru nebo reportáže,
- školní časopis a prezentace školních aktivit,
- práce s fotografií, videem a dalšími mediálními sděleními.

Aktivity zaměřené na bezpečné používání internetu a sociálních sítí:

- modelové situace zaměřené na hoaxy,
- dezinformace a manipulativní obsah,
- prezentace projektů a výsledků práce žáků.

V Březové, dne 25. 9. 2026

Mgr. Petr Očadlík